

Doporučená literatura

- Duběda, Tomáš. 2005. *Jazyky a jejich zvuky*. Karolinum.
- Ashy, Michael – Maidment, John. 2015. *Úvod do obecné fonetiky*. Karolinum
- Zsiga, Elizabeth C. 2020. *The Phonology/Phonetics Interface*. Edinburgh University Press.

Témata

- Řeč jako předmět výzkumu
- Tvorba řeči, klasifikace hlásek, transkripce a IPA (opakování)
- Vztah fonetiky a fonologie
- Fonologická analýza, foném, distinktivní rysy
- Neutralizace
- Fonotaktika
- Prozodie
- Změny segmentů
- Fonologická typologie

Otázky, které si lidé kladli (a kladou) v souvislosti s lidskou řečí

Ot1: Geneze zvukové komunikace

- Jak vznikla řeč?
- Proč řeč používají lidé, ale nikoliv jiné živočišné druhy?
- Jaký je vztah mezi lidskou řečí a zvířecími zvuky?
- Je možná zvuková komunikace mezi různými biologickými druhy?
- Jak a čím se mluvená slova od sebe navzájem odlišují?

Ot2: Změna a vývoj řeči

- Jak je možné, že existuje tolik zvukově odlišných jazyků?
- Jak je možné, že se výslovnost stejného slova liší z generace na generaci nebo dokonce u stejného mluvčího za jiných okolností?

Ot3: Podstata řeči

- Jaká je fyzikální podstata řeči?
- Jak je tvořena?
- Jak je vnímána?

Ot4: Řeč a mozek/mysl

- Jak je řeč zaznamenána v mozku?
- Jak lidská mysl řeč zpracovává a tvoří?

Ot5: Osvojení řeči

- Jak se naučíme vyslovovat svůj mateřský jazyk?
- Jak se naučíme vyslovovat další, nemateřské jazyky?

Ot6: Přenos řeči

- Jak je možné, že jsme schopni efektivně komunikovat pomocí řeči v nepříznivých podmínkách jako např. na velkou vzdálenost nebo ve velkém hluku?
- Jak je možné efektivně „zamrazit“ pomíjivou řeč tak, abychom mohli později mluvená sdělení znovu reprodukovat?

Ot7: Defekty produkce a percepce řeči

- Jak lze zlepšit různé defekty v řečové komunikaci (např. rozštěpené patro, šišlání, hluchota)?

Ot8: Vztah zvuku a významu

- Jakým způsobem je význam slov spojován se zvuky jazyka?

Ot9: Vztah zvuku a mimojazykových skutečností

- Jakým způsobem je řeč závislá na fyziologických vlastnostech člověka a na enviromentálních a sociálních faktorech?

Které slovo znamená „motýl“?

wilwarin

ráka

Které slovo znamená „démon“?

tuilindo

malarauko

Které slovo znamená „vločka“?

lumbule

nienique

Které slovo znamená „červený“?

karne

laiqua